

Til § 3.

Under hensyn til de mange til dels indbyrdes modstridende interesser, der gør sig gældende i forbindelse med råstofudnyttelsen, må det anses for ønskeligt, at der etableres et organ — råstofrådet — med geologisk og anden ekspertise samt repræsentation fra de berørte erhverv, der kan rådgive ministeriet for offentlige arbejder med hensyn til lovens administration, herunder særlig vedrørende de generelle retningslinjer for tilladelsespraksis og de generelle regler om indvindingen, og som i øvrigt skal følge det undersøgelsesarbejde, der skal iværksættes i henhold til § 2. Rådet skal desuden af egen drift over for ministeren kunne tage spørgsmål op af betydning for råstofindvindingen eller for de i § 1, stk. 2, nævnte samfundsmæssige hensyn, som skal varetages i forbindelse med råstofindvindingen.

Den nærmere sammensætning af råstofrådet tænkes det overladt til ministeren for offentlige arbejder at bestemme, men det forudsættes, at der i fornødent omfang sikres rådet ekspertise på de forskellige felter, som er opregnet i § 1 stk. 2.

Til § 4.

Ved denne bestemmelse fastslås i stk. 1 som hovedprincip, at indvinding af råstoffer i jorden fremtidig ikke kan iværksættes uden særlig dertil meddelt tilladelse.

Bestemmelsen tillægger ministeren for offentlige arbejder kompetence til at afgøre, om tilladelse bør gives eller nægtes, dog således at ministeren kan bemyndige amtsrådet til at træffe afgørelsen efter nærmere retningslinjer. Det forudsættes, at ministeren vil anvende denne bemyndigelsesadgang i vidt omfang, og at han også med hensyn til de tilfælde, hvor sagens endelige afgørelse ikke skal træffes lokalt, men af ministeren, bestemmer, at amtsrådet skal være den myndighed, der modtager ansøgninger om tilladelse efter loven (jfr. § 6, stk. 1) og forbereder sagens afgørelse ved forelæggelse for de interesserede myndigheder. De retningslinjer, der skal gives for amtsrådernes sagsbehandling, forudsættes at indeholde en udtømmende opregning af, hvilke myndigheder der skal have forelagt sager vedrørende råstofindvinding.

Da det imidlertid også kan forekomme, at andre myndigheder eller private (naboer) kan blive berørt af afgørelsen, bør der være hjemmel til at foreskrive, at amtsrådet skal offentliggøre ansøgningerne (formentlig i den lokale dagspresse) i god tid, før afgørelsen træffes, således at alle, der måtte have interesse i sagen, kan få lejlighed til at udtale sig. Adgangen til at påklage amtsrådets afgørelser bør tilkomme alle, der skriftligt har udtalt sig under

sagens behandling, og derfor bør det også kunne bestemmes, at amtsrådets afgørelser skal bekendtgøres offentligt. Ved udstedelsen af bemyndigelsen til amtsrådet bør ministeren i øvrigt forbeholde sig mulighed for i påkommende tilfælde — f. eks. hvis der knytter sig særlig principiel interesse til afgørelsen, eller sagen i øvrigt er af særlig vidtrækkende betydning — at kunne overtage en konkret sag eller f. eks. alle sager fra et bestemt område.

Det forudsættes, at ministeren (eller amtsrådet) normalt ikke meddeler en tilladelse efter denne lov, før enhver anden myndighed, der i kraft af bestemmelser i anden lovgivning (naturfredningsloven, lov om landbrugsjendomme m. fl.) helt kan afslå indvindingsret, i det pågældende tilfælde har truffet sin afgørelse. Idet der i øvrigt henvises til bemærkningerne til § 6 angående samordning af de interesserede myndigheders behandling af problemerne omkring råstofudnyttelsen, skal det her bemærkes, at det med henblik på koordineringen af den daglige administration i de enkelte særlig berørte ministerier er tanken at oprette en interdepartemental arbejdsgruppe (svarende til det af landbrugsministeriet etablerede rådgivende spildevands-kontaktudvalg).

Om praksis med hensyn til tilladelsesgivningen bemærkes, at det formentlig må forudses, at det i de fleste tilfælde vil vise sig rimeligt at give tilladelse til indvinding. Det må på den anden side også forventes, at der vil være adskillige tilfælde, hvor det vil være nødvendigt at meddele afslag, eller hvor der foreligger en sådan usikkerhed overfor konsekvenserne af indvindingen, at det vil være rimeligt at nægte tilladelse „for tiden“, d. v. s., indtil der foreligger nærmere afklaring af f. eks. risikoen for skader for vandforsyningen, for forurening m. m. Tilsvarende kan en udskydelse af indvindingen tænkes begrundet i ønsket om at afvente resultatet af undersøgelser som omtalt i § 2.

Da der ifølge bestemmelserne i § 5 som hovedregel ikke gribes ind overfor igangværende råstofindvinding eller påbegyndelse af råstofindvinding, hvortil der er taget effektive skridt ved lovforslagets fremsættelse, ligesom ejeren også vil bevare adgangen til at udnytte forekomster til eget brug, er det således kun fremtidig påbegyndelse af råstofindvinding, der skal søges tilladelse til efter nærværende paragraf.

Den almindelige rådighedsbegrænsning, som ligger i, at fremtidig påbegyndelse af råstofindvinding gøres til genstand for en regulering med henblik på varetagelsen af lovens formål som nærmere angivet i § 1, stk. 2, kan ikke antages i almindelighed at påføre ejeren et tab, der kan kræves erstattet i medfør af grundlovens § 73. En forudsætning for, at et